

Josep M. Grau i Pujol

**Montblanc cinquanta
anys enrere, entre la por
i la solidaritat davant els
aiguats del Vallès (1962)**

Tinet
www.tinet.cat

La Conca de Barberà té la sort de disposar de bons serveis culturals, siguin museus, biblioteques, arxius i espais per a concerts i altres actes, uns estan enfocats cara enfora, és a dir el turisme, però altres pels seus habitants i crec que no en som prou conscients de la seva importància, si no en fem ús esdevenen recursos infrautilitzats. M'agradaria veure les sales de lectura i consulta plenes d'estudiants, jubilats i persones que en gaudissin i això ens faria créixer intel·lectualment i humanament. Aquestes paraules són simplement per incentivar a les persones a la recerca del seu passat i que la curiositat i les ganas d'entendre el present siguin constants. *El Foradot* és una excel·lent plataforma per a la difusió de continguts. Avui voldríem exposar alguns fets esdevinguts fa cinquanta anys a la nostra vila, segons dades extretes del fons municipal.

El 1962 es vivia encara sota la dictadura del general Franco i totes les reunions de les associacions s'havien de comunicar a l'ajuntament i aquest n'informava al Govern Civil de Tarragona. Aquesta darrera institució autoritzava la fundació de noves entitats, aquest és el cas del Club Excursionista Montblanc; l'alcalde, Jaume Bordell Cervelló envià a Tarragona els informes polítics favorables dels fundadors: Sebastià Tous Pedrol, sastre, de 50 anys; Carles Masdéu Bayarri, metal·lúrgic de 35 anys; Josep Civit Esplugues, empleat de banca, de 27 anys; Joan Torrell Estradé, industrial, de 34 anys, i Pere Mestres Domingo, impressor de 25 anys, tots de "bona conducta moral, tant pública com privada". Hem de recordar que l'embrió s'havia gestat el 1958 amb la constitució d'una delegació local del Club Collserola, en una altra línia també dir que el mateix 1962 es fundà una

penya taurina per seguir a Manuel Álvarez, àlies “*El Bala*”.

En l'àmbit econòmic, una de les fites més destacades fou la instal·lació de la fàbrica Puntex-til S.A., la qual cosa feu que es cerquessin dones joves en els pobles de la comarca, a més de la Riba (entre 15 i 25 anys). Tot i això altres empreses van tancar portes, com la indústria de perfumeria de Baldomer Campdepadrós Puig, també es van atorgar dues llicències de taxis, una a Josep Clofent Altentorn i una altra a Josep Gomis Estivill, i el bar de Cèsar Monseny Cantó col·locà una marquesina. En el context d'aquell moment hi va haver les migracions, tant d'entrada com de sortida, uns marxaren com per exemple Joan Gambús Noguera, de Lilla, que passà a residir a Cornellà de Llobregat i altres arribaren, com Manuel Álvarez Prieto, de 31 anys, natural de Sevilla. No obstant el despoblament de la muntanya provocà problemes, així la mestra interina de Rojals i el Pinatell no va prendre possessió del seu càrrec, amb la protesta conseqüent de les autoritats municipals, però no eren les úniques mancances d'aquest nucli, així el mes de novembre s'instà a la Diputació de Tarragona a arranjar la carretera de Rojals, malmesa per les darreres pluges, els veïns es comprometien a aportar gratuïtament 40 o 50 jornals de peonatge. Per l'oci hi havien els cinemes Kursaal i el Principal, en el segon establiment el dia 29 de juliol es projectà la pel·lícula “*Pecado de amor*”, protagonitzada per Sara Montiel, però el preu de l'entrada s'apujà a dues pessetes, fet que motivà les protestes dels clients i la consulta a Tarragona sobre la legalitat de l'elevat cost. La conservació del patrimoni no s'oblidà, així el 1962 s'inaugurà una nova vidriera al cambril del monestir de la Serra, també la Junta d'obres del santuari pensà en

encarregar una imatge de fusta de la Mare de Déu de la mateixa mida per a facilitar el seu trasllat per les processons i evitar el deteriorament de l'original, a la vegada es paralitzen les obres il·legals que es realitzaven en la casa Alenyà, del carrer Sant Josep, propietat de Gabriel Macip Pedrol.

La meteorologia però fou la que provocà més maldecaps, per una banda les gelades, el dia 8 d'abril es baixa a tres graus sota zero, perjudicant als conreus d'horta (en especial patates) i cereals, i per altra els aiguats dels rius Llobregat i Besòs, que el 25 de setembre afectaren greument a diversos municipis del Vallès, amb centenars de víctimes mortals i elevades pèrdues econòmiques¹. Aquesta elevada mortalitat, provocada per la negligència de l'administració franquista en l'ocupació de les lleres dels rius, mobilitzà al règim franquista per a preveure futures desgràcies en altres llocs i, a la vegada, la societat civil que es solidaritzà amb els afectats. Així a Montblanc gràcies a la campanya de l'emissora de ràdio es recaptaren 109.497 ptes. i es demanà la visita d'un tècnic per a inspeccionar el seu terme per si s'havien d'emprendre actuacions hidràuliques en torrents i rius, per un cantó es respirà por i per altre aparegué una generosa solidaritat envers els afectats del Vallès.

---

¹ Sobre aquesta catàstrofe us remetem al llibre col·lectiu, *Rierada de Rubí de 1962*, editat pel mateix ajuntament el 2001 i al de Ferran Sales-Lluís Sales, *La riuada de Franco. Puges polítiques, propaganda i corrupció en el context de les inundacions del Vallès (1962)*, Pagès editors, Lleida, 2012.

Apèndix documental

Carta que el 28 de novembre de 1962, l'alcalde de Montblanc envia al comissari en cap de la Confederació d'Aigües del Pirineu Oriental sobre el possible perill d'inundacions a la vila i terme i petició de la visita de tècnics

“Esta villa [Montblanc] se halla ubicada de forma que existe un gran declive para el desagüe de las aguas pluviales, desembocando en el río Francolí.

Durante las fuertes lluvias, la parte central de la villa, se ve afectada en mayor o menor grado por el fango que arrastran las aguas desde las calles situadas en la parte alta, problema que se va subsanando con el transcurso del tiempo, mediante la pavimentación de calles e instalación de alcantarillado efectivo.

Aunque no se ha registrado hasta ahora ninguna catàstrofe, a raiz de las inundaciones del Vallés, ha cundido el temor entre los habitantes de ésta, ya que el torrente desagua en el río Francolí, pasando por bajo el centro de la población.

Desde hace años, se tiene el deseo de desviar las aguas del referido torrente antes de llegar al casco urbano, mediante un túnel de unos 300 metros aproximadamente. Sus aguas como se ha dicho , se encauzan por mediación de una alcantarilla de sección variable y que ne caso de una fuerte crecida torrencial peligraría por los estrangulamientos que existen.

El torrente en cuestión, recoge las aguas de una superficie aproximada de unos 4 kilómetros cuadrados.

La presencia del río Francolí no afecta directamente al casco urbano por la elevada cota de desnivel existente. No obstante, en caso de grandes lluvias, sí podría erosionar algunas tierras ribereñas. Caso de una inundación, es muy difícil de calcular las pérdidas que pudieran ocasionarse, pues depende de la magnitud de la avenida, pero no hay que perder de vista que el torrente pasa por el centro del casco urbano y afectaría a la mayor parte del mismo.

Por lo expuesto, se ruega que como se dice en su escrito de referencia, esta villa sea visitada por técnicos al referido efecto.

Díos guarde a vuestra ilustrísima, muchos años.

Montblanch, 28 noviembre de 1962.

El Alcalde [Jaume Bordell Cervelló].

Ilustrísimo Señor Comisario Jefe de Aguas del Pirineo Oriental.

Via Layetana, 33, 7º, 2ª, Barcelona”.

Font: Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà, Fons Municipal de Montblanch, correspondència, sig. 1.003.

Article publicat a la revista *El Foradot* (Montblanch), núm. 75 (desembre 2012), ps. 13-14.

Primera edició en ePUB i PDF: gener de 2013.

Publicat a www.tinet.cat.

Distribució sota llicència "[Reconeixement –
No Comercial – Sense Obra Derivada
\(by-nc-nd\) 3.0 Espanya](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/)" de Creative Commons.

